

EXPUNERE DE MOTIVE

În considerarea deciziei stopării adopțiilor internaționale, ca pas important în procesul de aderare a României la Uniunea Europeană, Guvernul României a abordat cu consecvență și deplină responsabilitate această problemă urmărită în permanență de comunitatea europeană. Astfel, moratoriul asupra adopțiilor internaționale și necesitatea revizuirii cadrului legislativ care reglementează adopțiile internaționale în țara noastră, sunt menționate ca priorități în implementarea Parteneriatului pentru Aderarea României la Uniunea Europeană.

Astfel, a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr.121/2001 prin care au fost suspendate, pe o perioadă de 12 luni de la data intrării în vigoare a acesteia, toate procedurile având ca obiect adopția copiilor români de către o persoană sau o familie cu cetățenie străină ori de către o persoană sau o familie cu cetățenie română și cu domiciliul sau cu reședința în străinătate.

Potrivit art.1 alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.25/1997 cu privire la adopție, cu modificările și completările ulterioare, adopția își produce efectele de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești.

În cazul adopției internaționale, prevăzută la art.19 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.25/1997, pe baza hotărârii judecătorești irevocabile a instanței judecătorești competente, Comitetul Român pentru Adopții eliberează un certificat care atestă că adopția este conformă cu normele impuse de Convenția asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, încheiată la Haga la 29 mai 1993, denumit „certificat de conformitate”. Certificatul de conformitate este documentul necesar în vederea eliberării de către ambasadele străine a documentelor de călătorie pentru copilul adoptat, constituind o procedură administrativă ulterioară adopției.

În aceste condiții, apare ca evident faptul că această procedură administrativă ulterioară nu este de natură să influențeze cursul adopției, care își produce efectele de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești.

Rațiunile care au stat la baza promovării Ordonanței de urgență a Guvernului nr.121/2001 au vizat suspendarea procedurilor administrative pe care le presupune procesul adopției internaționale, nu și suspendarea soluționării de către instanțele judecătorești a cererilor de încuviințare a adopției aflate pe rol la data intrării în vigoare a actului normativ în cauză.

Ulterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.121/2001, s-a constatat, însă, că dispozițiile acesteia au permis interpretarea în sensul suspendării soluționării de către instanțele judecătorești competente a cererilor de încuviințare a adopției internaționale cu care erau investite și, pe cale de consecință, suspendarea eliberării de către Comitetul Român pentru Adopții a certificatelor de conformitate.

În prezent, din evidențele Comitetului Român pentru Adopții, rezultă că există 58 de hotărâri judecătorești irevocabile prin care a fost încuviințată

adopția internațională, stabilindu-se filiația dintre copii și părinții adoptatori. Aceste familii, însă, nu pot părăsi România însoțite de copiii adoptați, întrucât nu pot obține certificatul de conformitate.

De asemenea, potrivit datelor furnizate de organismele private autorizate să desfășoare, în România, activități de protecție a copilului prin adopție, pe rolul instanțelor de judecată se află 139 de cereri pentru încuviințarea adopției internaționale, suspendate în baza amintitei interpretări a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.121/2001.

Față de cele arătate, având în vedere rațiunile care au stat la baza adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr.121/2001, precum și necesitatea de a clarifica sensul reglementării, pentru a nu mai permite astfel de interpretări, se impune completarea corespunzătoare a actului normativ în cauză, precizându-se că *cererile pentru încuviințarea adopției copiilor români înaintate de către o persoană sau familie cu cetățenie străină ori de către o persoană sau familie cu cetățenie română și domiciliul sau reședința în străinătate, aflate pe rolul instanțelor judecătorești la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență, se soluționează potrivit reglementărilor în vigoare la data introducerii acestora.*

De asemenea, s-a constatat că este necesară instituirea unei proceduri speciale, simplificate și sub controlul strict al Guvernului, prin Secretariatul General al Guvernului și Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, care să permită încuviințarea adopțiilor internaționale în situațiile excepționale justificate de interesul superior al copilului.

Astfel, prin ordonanța de urgență alăturată, se propune următoarea procedură:

- în situații excepționale, impuse de interesul superior al copilului, la propunerea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție și cu avizul Secretariatului General al Guvernului, Guvernul să poată aproba transmiterea unor cereri de încuviințare a adopției internaționale către instanțele judecătorești competente;

- în scopul solicitării aprobării Guvernului, prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.25/1997 cu privire la adopție, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție analizează cererile având ca obiect adopția copiilor români de către o persoană sau familie cu cetățenie străină ori de către o persoană sau familie cu cetățenie română și domiciliul sau cu reședința în străinătate, depuse la secretariatul Comitetului Român pentru Adopții;

- Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.25/1997 și întocmește dosarul care va fi înaintat Guvernului și, ulterior, instanței judecătorești competente să încuviințeze adopția;

- după aprobarea de către Guvern, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție transmite, de îndată, instanței judecătorești competente cererea de încuviințare a adopției;

Totodată, pentru asigurarea celerității judecării unor astfel de cauze, se propun următoarele derogări de la dreptul comun în materie, în ceea ce privește:

- instanța judecătorească să se pronunțe, exclusiv pe baza actelor depuse de Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, în a 10-a zi de la data înregistrării cererii de încuviințare a adopției;

- în cazul amânării judecării cererii, următorul termen fixat de instanță să nu poată fi mai mare de 10 zile;

- judecarea cererii se face cu citarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție, a persoanei sau familiei care dorește să adopte și cu participarea procurorului;

- hotărârea pronunțată de instanță să poată fi atacată cu recurs în termen de 3 zile de la data pronunțării.

Recurgerea la modalitatea de legiferare prevăzută de art.114 alin.(4) din Constituție este justificată de faptul că procedurile parlamentare nu permit clarificarea în regim de urgență a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.121/2001, precum și de faptul că, perpetuarea situației existente, atât în ceea ce privește cererile de adopție încuviințate prin hotărâri judecătorești irevocabile, cât și în ceea ce privește cererile aflate pe rolul instanțelor, poate aduce grave prejudicii poziției câștigate de România în plan internațional prin măsurile adoptate cu privire la copiii instituționalizați. În același sens, se impunea instituirea, cu caracter temporar, a unei proceduri speciale, simplificate și sub controlul strict al Guvernului, prin Secretariatul General al Guvernului și Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, care să permită încuviințarea adopțiilor internaționale în situațiile excepționale justificate de interesul superior al copilului.

Față de cele arătate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.121/2001 pentru suspendarea temporară a tuturor procedurilor referitoare la adopțiile internaționale, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NASTASE